

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

1. SKUPINA:

ŠKOLSKA GODINA: 2013. / 2014.

PETAK, 7. ožujka 2014.

10:00 – 11:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

47	
-----------	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____

2. _____

3. _____

(MJESTO I NADNEVAK)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispitu upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno.
5. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati.
6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Zaokružite slovo ispred točnog odgovora.

1. Na zapadu Male Azije u doba helenizma nastalo je Pergamsko kraljevstvo pod vlašću:

A. Seleuka

1	
----------	--

B. Eumena I.

C. Kasandra

D. Ptolemeja I.

2. Prva enciklopedija dotadašnjeg ljudskog znanja “Ethymologiae” nastala je u razdoblju:

A. modernog doba

1	
----------	--

B. novog vijeka

C. srednjeg vijeka

D. starog vijeka

3. Staroegipatski simbol na slici simbolizira:

1	
----------	--

A. bogatstvo

B. život

C. sreću

D. plodnost

4. Najcjelovitije sačuvani ostatci epa o Gilgamešu pronađeni su u ruševinama grada:

A. Ninive

1	
----------	--

B. Akada

C. Babilona

D. Uruka

5. Pročitaj originalni tekst:

*Putniče namjerniče, Lakoncima javi da ovdje
Ležimo štujući mi njihovih zakona riječ.*

1	
---	--

U spomen na koju slavnu bitku je postavljen ovaj natpis?

- A. Kod Mikale
- B. Na Maratonskom polju
- C. U Salaminskom tjesnacu
- D. U Termopilskom klancu

6. Koji narod naseljava područje označeno strjelicom na karti?

1	
---	--

- A. Latini
- B. Etruščani
- C. Grci
- D. Kartažani

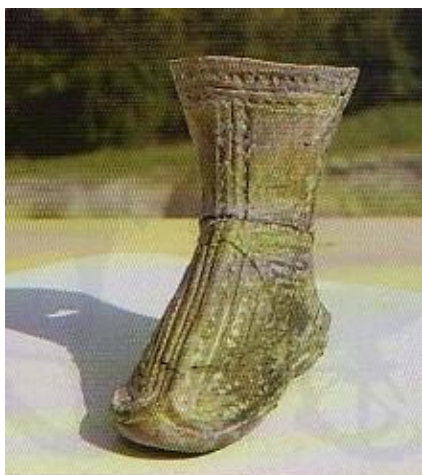
7. Atenski zakonodavac koji je ukinuo dužničko ropstvo zvao se:

- A. Klisten
- B. Pizistrat
- C. Solon
- D. Drakont

1	
---	--

8. Kojoj kulturi pripada predmet na slici:

1	
---	--

- A. Vinkovačkoj
- B. Danilskoj
- C. Cetinskoj
- D. Vučedolskoj

II. U sljedećim zadacima povežite međusobno srodne pojmove upisivanjem slova na praznu crtu iza broja. Dva od ponuđenih pojmova nemaju svoj odgovarajući par i nigdje se ne povezuju.

9. Pridružite bitci godinu kad je vođena:

1. _____ bitka kod Egatskog otočja	a) 279. g. pr. Kr.
2. _____ bitka kod Kane	b) 218. g. pr. Kr.
3. _____ bitka kod Trebije	c) 207. g. pr. Kr.
4. _____ bitka kod Auskula	d) 260. g. pr. Kr.
5. _____ bitka kod Metaura	e) 275. g. pr. Kr.
	f) 241. g. pr. Kr.
	g) 216. g. pr. Kr.

3	
---	--

10. Pridružite bogovima njihove atribute:

1. _____ Faun	a) božica plodnosti
2. _____ Sin	b) božica lova i mjeseca
3. _____ Ptah	c) bog obrtnika
4. _____ Dijana	d) bog sreće
5. _____ Aš(s)tarta	e) božica mudrosti
	f) bog mjeseca
	g) bog šuma i pastira

3	
---	--

11. Pridružite pojmu njegovo objašnjenje:

1. _____ sofist	a) starorimski službenik zadužen za sudstvo
2. _____ lugal	b) starogrčki službenik zadužen za vojna pitanja
3. _____ pretor	c) vladar helenističke države
4. _____ patrijarh	d) upravitelj sumerskog grada - države
5. _____ strateg	e) putujući učitelj
	f) starorimski službenik zadužen za javne igre
	g) semitski plemenski vođa

3	
---	--

III. U sljedećim zadacima dopunite rečenice tako da na praznu crtu upišete odgovarajuću riječ ili broj.

- 12. Mozaik iz Pompeja prikazuje sukob Aleksandra Velikog i Darija III. u bitci kod _____.**

1	
---	--

13. Svi punopravni atenski građani imaju pravo članstva u Narodnoj skupštini

koja se još naziva i _____.

1	
---	--

14. Rimski pisac _____ iz III. st. pr. Kr. preveo je Homerovu

Odiseju na latinski jezik.

1	
---	--

15. Za lidijskog kralja _____ kaže se da je bio toliko bogat zbog čega je

njegovo ime postalo sinonim za veliko bogatstvo.

1	
---	--

16. Grčki izvori navode da su na zapadnim obalama Male Azije, istovremeno s

Pelazgima na Cikladima, živjeli _____.

1	
---	--

17. Veličanstveni budistički hramovi, najčešće četverokutnog tlocrta, nazivaju

se _____.

1	
---	--

18. Najduži natpis na etruščanskom jeziku čuva se u _____

1	
---	--

IV. U sljedećim zadacima poredajte kronološki navedene činjenice, događaje, procese ili osobe, upisivanjem rednih brojeva od 1. do 5. na praznu crtu iza slova, tako da 1. označava najstariji, a 5. najmlađi.

19. Kronološki poredajte znanstvenike:

A. _____ Platon

B. _____ Euklid

C. _____ Tales

D. _____ Aristotel

E. _____ Eratosten

3	
---	--

20. Kronološki poredajte događaje:

A. _____ Zakonik dvanaest ploča

B. _____ ustanak jonskih Grka u Maloj Aziji

C. _____ Nikijin mir

D. _____ Mardonijev vojni pohod

E. _____ kraj vladavine Tarkvinija Oholog

3	
---	--

21. Kronološki poredajte bitke:

- A. _____ bitka na Maratonskom polju
- B. _____ bitka kod Plateje
- C. _____ bitka kod Regilskog jezera
- D. _____ bitka kod Pidne
- E. _____ bitka kod Beneventa

3	
---	--

V. U sljedećim zadacima proučite povijesne izvore i kratko odgovorite na postavljena pitanja.

22. Proučite sljedeći ulomak i odgovorite na pitanja koja slijede.

Zahvaljujući njemu Atena je od velika grada postala njaveći i najbogatiji, pa premda je utjecajem nadvisio mnoge kraljeve i vladare od kojih su ga neki oporučno odredili skrbnikom svojim sinovima, svoju imovinu kakvu mu je otac ostavio, nije uvećao ni za jednu drahmu.

A. O kojem se političaru govori u tekstu?

1	
---	--

B. Kako se zvao njegov prijatelj kipar koji je napravio poznati kip zaštitnice grada?

1	
---	--

C. Koje je godine spomenuti političar umro?

1	
---	--

---

23. Proučite sljedeći ulomak i odgovorite na pitanja koja slijede.

Devetog dana došla je vojska na vrh Alpa, idući većinom neprolaznim stranputicama, poslije dugih lutanja koja su nastala ili zbog toga što su ih vođe krivo vodile ili zbog toga što su se oni koji su tražili put nasumce spuštali u doline. Tu, na najvišem grebenu, ostalo se dva dana u logoru, i vojnicima umornim od napora i borbe dat je odmor. (...) Odatle im pokaže Italiju i polja na obalama rijeke Po, koja se nalaze ispod Alpa, dodavši da oni prelaze sada ne samo bedeme Italije nego i same rimske prijestolnice.

A. Kako se zvao vojskovođa koji je vodio spomenuti pohod?

1	
---	--

B. Koji je hispanski grad osvojio prije početka pohoda?

1	
---	--

C. Na čiji se dvor povukao nakon konačnog poraza 202. g. pr. Kr.?

1	
---	--

VI. U sljedećim zadatcima pažljivo promotrite karte i odgovorite na postavljena pitanja.

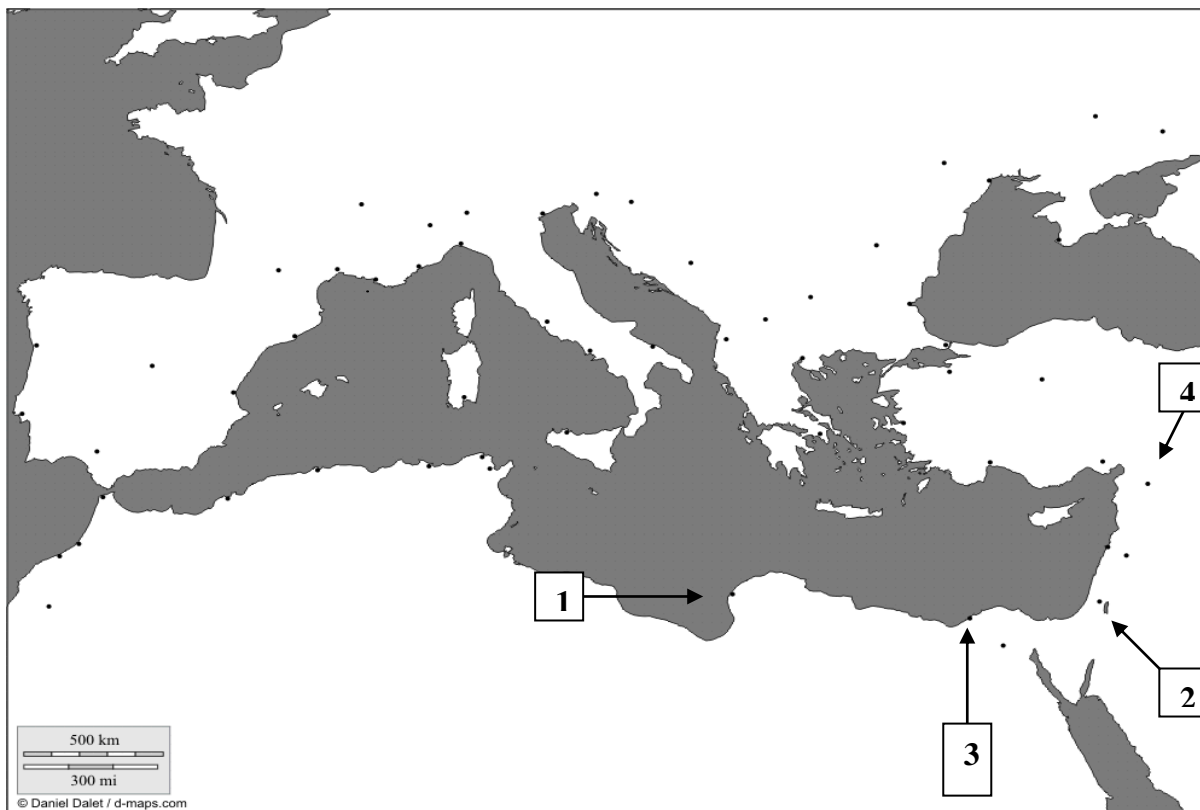
4	
---	--

24. A. Kako se zvala grčka kolonija (označeno strelicom broj 1)?

B. Kako se zvao najstariji grad na svijetu (označeno strelicom broj 2)?

C. Kako se zove gradić u kojemu je pronađen natpis na kamenu uz pomoć kojega su odgonetnuti hijeroglifi (označeno strelicom broj 3)?

D. Kako se zvala prijestolnica države Seleukida na rijeci Orontu (označeno strelicom broj 4)?

25. A. Kako se antičkim imenom nazivao morski tjesnac (označen strjelicom broj 1)?

4	
---	--

B. Kako se punim imenom i prezimenom zvao arheolog koji je proučavao ostatke grada i kulture otoka (označeno strjelicom broj 2)?

C. Kako se zove otok na kojem se nalazilo jedno od sedam graditeljskih čuda staroga vijeka (označeno strjelicom broj 3)?

D. Kako se zove grad nositelj dominacije među grčkim polisima u razdoblju 371. – 362. g. pr. Kr. (označeno strjelicom broj 4)?

